

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/270/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111238952
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2017:5111238952.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudcom JUDr. Jánom Rybárikom, v spore žalobcu Y. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XX, J., t.č. bytom C. - J., O., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Kuric, s.r.o., so sídlom Dolný Val 11, Žilina, IČO: 36 742 200, proti žalovanému: Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava o náhradu škody vo výške 4 069,58 eur, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ešte 25.2.2008 bolo začaté trestné stíhanie a bolo mu vznesené obvinenie pre trestný čin vraždy v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1, 2 písm. b/, f/ Tr. zákona účinného do 31.12.2005. Jemu bolo vznesené obvinenie pre spolupáchateľstvo v štádiu pomoci k uvedenému trestnému činu. Uznesením Úradu Špeciálnej prokuratúry zo dňa 4.1.2011 bolo však trestné stíhanie proti jeho osobe zastavené, pretože je nepochybné, že skutok on ako osoba nespáchal. Podľa jeho názoru z uvedeného je zrejmé, že trestné stíhanie bolo nezákonné, a preto v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci mu vznikol nárok na náhradu škody. Celkovú škodu vyčíslil na sumu 4.069,58 eur. Jednalo sa o trovy, ktoré mal zaplatiť advokátskej kancelárii JUDr. Pavol Kuric.

V priebehu konania svoj návrh rozšíril aj na ďalších žalovaných, a to na SR - Ministerstvo vnútra SR a SR- Ministerstvo spravodlivosti SR. Neskôr voči týmto subjektom zobrať svoj návrh späť a trval na žalobe voči SR - Generálna prokuratúra SR.

2. Súd uznesením 2C/207/2011-119 súd konanie voči žalovanému v rade 2/ a 3/ zastavil. Žalovaným priznal aj trovy konania. Súd teda viedol spor žalobcu proti žalovanému SR - Generálna prokuratúra SR.

3. Žalovaný žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že žalobca nekonkretizoval na základe akého ustanovenia zák. č. 514/2003 Z.z. si nárok na náhradu škody uplatňuje. Pokiaľ ide o samotnú výšku uplatnenej náhrady škody, namietal výšku odmeny advokáta za úkony právnej pomoci, a to za úkon zo dňa 20.5.2008 v časti náhrady za stratu času, za úkon zo dňa 11.11.2008 takisto v časti náhrady za stratu času a napokon za úkon zo dňa 6.11.2008 v časti dvoch začatých dvojhodín.

4. Súd na pojednávaniach vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, oboznámil

sa so samotnou žalobou, uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry VII/IIGv 170/2008-59, vyčíslením trov konania advokátskej kancelárie JUDr. Pavol Kuric, s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody, písomným vyjadrením generálnej prokuratúry, uznesením Krajského súdu v Žiline 8Co/141/2013, vyjadrením Ministerstva vnútra SR, rozsudkom Okresného súdu Košice 42C/412/2015, rozsudkom Okresného súdu Bratislava 10C/191/2014, rozsudkom Okresného súdu Bratislava 25C/110/2012, rozsudkom Okresného súdu Čadca 2Pc/ 3/2016, oboznámil sa so spisovým materiálom Krajského riaditeľstva PZ SR Žilina, úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS: KÚV - 306/10 - 1997 a zistil nasledovné:

5. Ako to vyplýva zo žalobného návrhu, žalobca sa domáhal náhrady škody v zmysle Zák. č. 514/2003 Z.z. v zmysle ust. § 18 ods. 1,2,3. Výšku škody deklaroval na sumu 4.069,58 eur.

6. Spor teda spočíva v náhrade škody z dôvodu nezákonnosti trestného stíhania.

7. Žalobca aj na pojednávaniach dokazoval výšku trov, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho obhajobou v trestnom konaní. Poukazoval predovšetkým na zastavujúce uznesenie, kedy bolo nepochybne preukázané, že zo skutku, z ktorého bol obvinený, tak tento skutok nespáchal. V súvislosti s právnou pomocou, teda v súvislosti so zastupovaním mu vznikli trovy konania, t.j. musel zaplatiť advokátovi finančné prostriedky, ktorý hájil jeho záujmy v trestnom konaní. V konečnom dôsledku však žalobca na pojednávaní uviedol, že doposiaľ vyčíslené trovy, ktoré vznikli advokátovi, tieto do dnešného dňa neuhradil. Priznal, že advokátska kancelária JUDr. Kurica mu zaslala aj vyúčtovanie trovy právneho zastúpenia. Keďže bol 9,5 roka vo výkone väzby, nemal finančné prostriedky a tieto nemohol zaplatiť. Vo väzbe nebol zaradený ani do práce. Finančné prostriedky, ktoré dlhuje svojmu právnenému zástupcovi, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní mu chce zaplatiť, resp. ich nejako splácať keď sa zamestná a bude mať finančné prostriedky.

8. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že táto žaloba bola vzhľadom na vyjadrenie žalobcu podaná predčasne. Škoda predstavuje základný zákonný predpoklad na priznanie uplatneného nároku a táto škoda doposiaľ nevznikla, čo na pojednávaní potvrdil žaloba. To vyplýva aj z ustanovení zák. č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda. K zmenšeniu majetku žalobcu doposiaľ nedošlo. Podľa jeho názoru v tomto konkrétnom prípade nie je splnený ani ďalší zákonný predpoklad pre priznanie nároku na náhradu škody a to existencia nezákonného rozhodnutia.

9. Súd okrem výsluchu sporových strán sa oboznámil aj s pripojenými listinnými dôkazmi, ktoré produkovali sporové strany. Je nepochybné, že voči žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície zo dňa 25.2.2008 začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie jednak B. C., P. Z. pre trestný čin vraždy v spolupáchateľstve a voči žalobcovi pre spolupáchateľstvo v štádiu pomoci k trestnému činu vraždy. Z ďalšieho listinného dôkazu je zrejmé a to z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 4.1.2011, že trestné stíhanie proti B. C., P. Z. a Y. A. bolo zastavené, pretože je nepochybné, že skutok nespáchali obvinení.

10. Z písomného prehľadu vyčíslenia trov konania preukazoval žaloba výšku trov právneho zastúpenia pri jednotlivých úkonoch v prípade tohto trestného stíhania. Celkovo vyčísliť sumu na 4.069,58 eur. Z prípisu Generálnej prokuratúry SR zo dňa 17.6.2011 vyplýva, že predbežne prerokovali nárok na náhradu škody, pričom konštatovali, že úrad špeciálnej prokuratúry v tejto trestnej veci postupoval v medziach platných zákonov. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku teda považoval v plnom rozsahu za nedôvodnú a túto odmietol.

11. Žalobca v ďalšom listinnom dôkaze bližšie špecifikoval svoje nároky na náhradu škody a to bližšie špecifikoval jednotlivé úkony, ktoré sa uskutočnili v priebehu trestného konania.

12. Súd sa tiež oboznámil aj s pripojenými spisom a to ČVS: KÚV - 306/10-1997 Krajského riaditeľstva PZ SR Žilina. Zo spisového materiálu vyplýva za akých okolností a kedy bolo začaté trestné stíhanie. Bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, ktoré napokon vyústilo do zastavenia trestného stíhania.

13. Žalovaný ešte v tomto konaní produkoval aj listinné dôkazy a pripojil do spisového

materiálu rad rozsudkov Okresného súdu Košice 32C/412/2015, OS Bratislava I 10C/191/2014, 25C/110/2012, OS Čadca 2Pc/3/2016, kedy v obdobných prípadoch boli žaloby žalobcov zamietnuté.

14. Tunajší súd na danú vec aplikoval zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z. z. účinný od 1.1.2013 z dôvodu, že keďže prechodné ustanovenia zákona č. 412/2012 Z. z. neustanovujú inak, platí pre určenie príslušného orgánu zásada lex posterior.

15. Podľa § 3 ods. 1,2 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

16. Podľa § 5 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť. Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

17. Podľa § 6 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

18. Podľa § 15 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

19. Podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

20. Podľa § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk,

ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

21. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

22. Podľa § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

23. Predtým, ako sa súd začal oboznamovať s výškou skutočnej škody s jej vyčíslením, musel vyriešiť otázku, či žalobcovi skutočne vznikla škoda. Nepochybne z jeho ústneho vyjadrenia na pojednávaní vyplynulo, že v trestnom konaní ho zastupovala ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Kuric, s.r.o. Tento mu po skončení konania zaslal aj vyčísliť trovy konania, resp. faktúru. Z jeho výpovede vyplynulo, že nakoľko bol 9,5 roka vo výkone väzby a nemal finančné prostriedky, tak túto faktúru JUDr. Kuricovi neuhradil. Ani v súčasnosti nemá dostatok finančných prostriedkov, aby tieto zaplatil. Momentálne je nezamestnaný. Uviedol však, že je ochotný tieto trovy konania uhradiť v nejakých splátkach.

24. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v konkrétnom prípade nie je splnený základný zákonný predpoklad na priznanie nároku na náhradu škody, nakoľko zákonné predpoklady sú také, že reálne vznikne škoda, je porušená právna povinnosť a medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody je daná priama príčinná súvislosť. V tomto prípade absentuje skutočná škoda, teda zmenšenie majetku samotného žalobcu. Žalobca sa domáha zaplata vyše 4.000 eur z toho dôvodu, že toto sú trovy právneho zastúpenia advokáta, ktorý ho v trestnom konaní zastupoval. Sám priznal, že doposiaľ však tieto finančné prostriedky advokátovi nevyplatil. Na jeho strane nedošlo k žiadnemu zmenšeniu majetku. V súčasnej dobe, keď trovy neboli zaplata, nie je splnený zákonný predpoklad a preto aj súd neriešil ostatné zákonné predpoklady, keďže v zmysle právnej teórie musia byť splnené všetky tri zákonné predpoklady pre priznanie takéhoto nároku čo sa v tomto spore nestalo. Súd sa už nezaoberal ani opodstatnenosťou výšky deklarovanej škody, ktorá bola rozporovaná žalovaným, ani ďalšie skutočnosti, ktoré namietal žalovaný v tomto konaní a ktorý poukazoval na rad rozsudkov v obdobných prípadoch, kedy boli žaloby žalobcov pre nezákonné rozhodnutie zamietnuté.

25. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovení CSP. Žalovaný mal v konaní plný úspech, a preto mu súd priznal trovy konania v plnom rozsahu.

26. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa

osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- b) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).